

5. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

5.1 ทรัพย์สินถาวรหลักของบริษัทฯ และบริษัทย่อยของบริษัทฯ

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2547 สินทรัพย์ถาวรหลักที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ มีมูลค่าสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและสำรองการด้อยค่าต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในงบการเงินรวมของบริษัทฯ เท่ากับ 66,097.8 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ดังกล่าว ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายการ	มูลค่าสุทธิตามบัญชีหลังหักค่าเสื่อมราคา สะสมและสำรองการด้อยค่าต่าง ๆ (ล้านบาท)
ที่ดิน	1,820.3
อาคาร	775.4
ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์ที่เช่า	4.8
โรงกลั่นน้ำมัน	57,157.1
โรงผลิตกระแสไฟฟ้า	15,322.4
ระบบสายส่งไฟฟ้า	192.6
เครื่องจักร เครื่องมือและอุปกรณ์โรงงาน	1,731.8
เรือบรรทุกน้ำมันและผลิตภัณฑ์เคมีเหลว	685.1
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง เครื่องใช้สำนักงานและอื่น ๆ	297.3
ยานพาหนะ	21.2
งานระหว่างก่อสร้าง	690.5
รวม - มูลค่าสุทธิตามราคาทุน	78,698.5
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อด้อยค่าของสินทรัพย์	(32,084.0)
รวม - มูลค่าสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อด้อยค่า ของสินทรัพย์	46,614.5
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน โรงกลั่นน้ำมัน เครื่องจักรและ อุปกรณ์	19,483.3
รวม - มูลค่าสุทธิสินทรัพย์ถาวรหลัก	66,097.8

บริษัทฯ

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2547 บริษัทฯ มีสินทรัพย์ถาวรหลักที่ใช้ในการประกอบธุรกิจหลายรายการ อาทิเช่น ที่ดิน อาคาร โรงกลั่นน้ำมัน เครื่องจักร และอุปกรณ์ เป็นต้น ซึ่งบริษัทฯ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ดังกล่าวทั้งสิ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการ	มูลค่าสุทธิตามบัญชี (ล้านบาท)	ภาระผูกพัน (บาท)
ที่ดิน	1,695.8	-
อาคาร	763.2	-
โรงกลั่นน้ำมัน	57,157.1	-
เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ โรงงาน	810.6	-
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง เครื่องใช้สำนักงาน และอื่น ๆ	245.6	-
ยานพาหนะ	12.2	-
งานระหว่างก่อสร้าง	484.4	-
รวม - มูลค่าสุทธิตามราคาทุน	61,168.9	-
หักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อด้อยค่าของ สินทรัพย์	(28,772.1)	-
รวม - มูลค่าสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อด้อยค่าของสินทรัพย์	32,396.8	-
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน โรงกลั่นน้ำมัน เครื่องจักรและอุปกรณ์	19,483.3	-
รวม - มูลค่าสุทธิสินทรัพย์ถาวรหลัก	51,880.1	-

ทั้งนี้ ที่ดินซึ่งตั้ง โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ที่อำเภอศรีราชา มีพื้นที่รวมประมาณ 1,943 ไร่ โดยบริษัทฯ มีกรรมสิทธิ์
ในที่ดินดังกล่าวบางส่วน รวมจำนวนประมาณ 444 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 23 ของพื้นที่รวม)

บริษัทย่อย

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2547 บริษัทย่อยของบริษัทฯ ทั้งสามแห่งกล่าวคือ บจ. ไทยออยล์มารีน บจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ และ
บจ. ผลิตไฟฟ้าอิสระ มีสินทรัพย์ถาวรหลักที่ใช้ในการประกอบธุรกิจหลายรายการ อาทิเช่น ที่ดิน อาคารสำนักงาน โรงไฟฟ้า โรง
งาน และเครื่องจักร เป็นต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการ	มูลค่าสุทธิตามบัญชี (ล้านบาท)	ภาระผูกพัน (ล้านบาท)
ที่ดิน	124.5	ที่ดินของ บจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ ได้นำไป จำนองเป็นหลักประกันเงินกู้กับสถาบัน การเงินแห่งหนึ่ง ในวงเงิน 87 ล้านบาท
อาคาร	12.2	-
ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์ที่เช่า	4.8	-
โรงไฟฟ้า โรงงาน เครื่องจักร เครื่องมือและ อุปกรณ์โรงงาน	16,243.6	โรงไฟฟ้าของบจ. ผลิตไฟฟ้าอิสระได้นำไป จำนองเป็นหลักประกันอันดับหนึ่งสำหรับเงิน กู้ยืมเพื่อใช้ในการก่อสร้างโรงงานและเป็นทุน หมุนเวียนกับกลุ่มสถาบันการเงินหลายแห่ง วงเงิน 16,210 ล้านบาทและจำนองเป็นหลัก ประกันอันดับสองสำหรับสัญญาซื้อขายไฟฟ้า กับ กฟผ. ในวงเงิน 1,000 ล้านบาท โรงไฟฟ้า โรงงาน หม้อไอน้ำ (Boiler) เครื่อง กำเนิดไฟฟ้ากังหันก๊าซ หม้อแปลงไฟฟ้า ชุด ผลิตน้ำบริสุทธิ์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากังหัน ไอน้ำ ของบจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ได้นำไป จำนองเป็นหลักประกันหนี้สินเชื่อมกับสถาบัน การเงินสองแห่ง ในวงเงิน 2,696 ล้านบาท
ระบบสายส่งไฟฟ้า	192.6	-
เรือบรรทุกน้ำมันและผลิตภัณฑ์เคมีเหลว	685.1	เรือบรรทุกน้ำมันและผลิตภัณฑ์เคมีเหลวของ บจ. ไทยออยล์มาริน ได้นำไปจำนองเป็นหลัก ประกันเงินกู้ยืมเพื่อการจัดซื้อเรือดังกล่าวกับ สถาบันการเงินแห่งหนึ่ง วงเงิน 240 ล้านบาท
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง เครื่องใช้สำนักงานและ อื่น ๆ	51.7	-
ยานพาหนะ	9.0	-
งานระหว่างก่อสร้าง	206.1	-
รวม - มูลค่าสุทธิตามราคาทุน	17,529.6	-
หักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อค้อยค่าของ สินทรัพย์	(3,311.9)	-
รวม - มูลค่าสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อค้อยค่าของสินทรัพย์	14,217.7	-

รายการ	มูลค่าสุทธิตามบัญชี (ล้านบาท)	ภาระผูกพัน (ล้านบาท)
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน โรงกลั่นน้ำมัน เครื่องจักรและอุปกรณ์	0.0	-
รวม - มูลค่าสุทธิสินทรัพย์ถาวรหลัก	14,217.7	-

5.2 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

5.2.1 สิทธิในการใช้ท่อส่งน้ำและท่อส่งก๊าซธรรมชาติ

ตามสัญญาใช้น้ำซึ่งบริษัทฯ ทำกับบริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) บริษัทฯ มีสิทธิในการต่อท่อรับน้ำเข้ากับท่อส่งน้ำหนองปลาไหล-หนองค้อ และท่อส่งน้ำหนองค้อ – แหหลวงบึง เพื่อรับน้ำมาใช้ในกระบวนการกลั่นน้ำมัน โดยได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ใช้พื้นที่วางท่อผ่านไปต่อเชื่อมที่รับน้ำของบริษัทฯ

นอกจากนี้ บริษัทฯ มีสิทธิในการใช้ท่อขนส่งก๊าซธรรมชาติของ บมจ. ปตท. เพื่อใช้ในการขนส่งก๊าซธรรมชาติมาใช้ในกระบวนการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงภายใน โรงกลั่นน้ำมัน เป็นระยะเวลา 15 ปี โดยค่าใช้จ่ายที่จะถูกคิดคำนวณรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของค่าก๊าซในแต่ละเดือนตามสูตรการคำนวณตามสัญญา ทั้งนี้ บริษัทฯ ยังสามารถที่จะต่ออายุสัญญาต่อไปอีกได้ โดยบริษัทฯ แจ้งความประสงค์ต่อบมจ. ปตท. เป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 6 เดือน

5.2.2 สิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินและอาคาร

บริษัทฯ มีสิทธิในการใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ เพื่อใช้เป็น โรงกลั่นน้ำมันและบ้านพักพนักงาน ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี จำนวนพื้นที่รวม 1,499 ไร่ 3 งาน 26 ตารางวา (คิดเป็นร้อยละ 77 ของพื้นที่รวมของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ที่อำเภอศรีราชา) เป็นระยะเวลา 30 ปี โดยสัญญานี้จะสิ้นสุดในวันที่ 10 กันยายน 2565 โดยในทุก ๆ 5 ปีค่าเช่าจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 15 โดยตั้งแต่เดือนกันยายน 2547 อัตราค่าเช่ารายปีของที่ดินกำหนดไว้เป็นจำนวนประมาณ 147 ล้านบาท เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2547 บริษัทฯ ได้โอนสิทธิและหน้าที่แบบมีเงื่อนไขตามสัญญาเช่าที่ดินกับกรมธนารักษ์ให้เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ภายใต้สัญญาการจัดการเงินกู้ยืมใหม่ ซื่อหนี้คืนและแลกเปลี่ยนหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ยื่นขอขยายระยะเวลาเช่าช่วงกับกรมธนารักษ์เพื่อขอให้สัญญาเช่าสิ้นสุดในปี 2577

บริษัทฯ ได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ให้นำสิทธิการเช่าที่ดินราชพัสดุบางส่วนไปให้บริษัทย่อยและบริษัทที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ เช่าช่วง คิดเป็นร้อยละ 9 ของพื้นที่รวมของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ จะต้องชำระค่าเช่ารายปีเพิ่มเติมให้แก่กรมธนารักษ์ จำนวนประมาณ 4 ล้านบาท นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ให้บริษัทย่อยและบริษัทที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ เช่าที่ดินของบริษัทฯ คิดเป็นร้อยละ 6 ของพื้นที่รวมของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ โดยมีกำหนดระยะเวลาเช่าและเช่าช่วงเท่ากับอายุสัญญาเช่าที่บริษัทฯ เหลืออยู่ตามสัญญาเช่าที่ดินราชพัสดุ โดยบจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ เช่าและเช่าช่วงเพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมและ บจ. ผลิตไฟฟ้าอิสระ เช่าช่วงเพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้า บจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ ได้นำสิทธิการเช่าช่วงที่ดินดังกล่าวไปเป็นประกันตามสัญญาเงินกู้กับสถาบันการเงินสองแห่งในวงเงิน 2,674 ล้านบาท และ ได้นำอาคารผลิตไฟฟ้าที่ก่อสร้างบนที่ดินที่ให้เช่าช่วงจำนวน 3 หลัง ไปจำนองเป็นหลักประกันสัญญาเงินกู้ระหว่างบจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ กับกลุ่มสถาบันการเงินสองแห่งในวงเงินประมาณ 22 ล้านบาท

5.2.3 สิทธิในการได้รับการส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ ได้รับสิทธิประโยชน์ในการประกอบกิจการจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน โดยบริษัทฯ ได้รับสิทธิต่างๆ รวมถึงสิทธิในการนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือและผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักรตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาเท่าที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควร และได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเงินออกนอกราชอาณาจักรเป็นเงินตราต่างประเทศได้

บริษัทย่อยของบริษัทฯ ทั้งสามแห่ง ได้แก่ บจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ บจ. ผลิตไฟฟ้าอิสระ และ บจ. ไทยออยล์มารีน ได้รับสิทธิประโยชน์ในการประกอบกิจการจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเช่นเดียวกัน สิทธิดังกล่าวรวมถึงสิทธิในการได้รับอนุญาตนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือและผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักร สิทธิในการได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเงินออกนอกราชอาณาจักรเป็นเงินต่างประเทศ และสิทธิไม่ต้องนำเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงสิทธิในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิเป็นระยะเวลา 8 ปีนับตั้งแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมดังกล่าวคือ

- บจ. ไทยออยล์มารีน ได้รับการส่งเสริมในกิจการขนส่งทางเรือ โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตั้งแต่วันที่ 22 เมษายน 2545 ถึงวันที่ 21 เมษายน 2553
- บจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ ได้รับการส่งเสริมในกิจการผลิตไฟฟ้าและไอน้ำ โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2541 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2549
- บจ. ผลิตไฟฟ้าอิสระ ได้รับการส่งเสริมในกิจการผลิตไฟฟ้า โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2543 ถึงวันที่ 14 สิงหาคม 2551 และ

นอกจากนี้ บจ. ไทยออยล์มารีน บจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ และ บจ. ผลิตไฟฟ้าอิสระยังได้รับยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์ จนถึงวันที่ 19 กันยายน 2549 31 มีนาคม 2549 และ 17 ตุลาคม 2547 ตามลำดับด้วย

5.3 การประกันภัยธุรกิจและทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

การซื้อประกันภัยของบริษัทฯ และบริษัทย่อยของบริษัทฯ จะครอบคลุมถึงประกันภัยคุ้มครองทรัพย์สินรวมถึงชดเชยการสูญเสยรายได้เนื่องจากธุรกิจหยุดชะงัก (ยกเว้น บจ. ไทยออยล์มารีน) ประกันภัยความรับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์และบุคคลที่สาม สำหรับการประกันภัยธุรกิจหยุดชะงักของบริษัทฯ นั้น นอกจากการคุ้มครองการสูญเสยรายได้อันเนื่องมาจากการเกิดอุบัติเหตุของทรัพย์สินของตนเองแล้ว ยังรวมคุ้มครองไปถึงการสูญเสยรายได้เนื่องจากธุรกิจหยุดชะงักของบริษัทย่อยของบริษัทฯ ด้วย ทั้งนี้ การจัดซื้อประกันภัยของบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้พิจารณาให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่พึงปฏิบัติ นอกจากนี้ ในเดือนเมษายน 2547 บริษัทฯ ได้โอนสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองความเสี่ยงทุกประเภท รวมถึงการชดเชยการสูญเสยรายได้ให้เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ภายใต้อำนาจการจัดหาเงินกู้ยืมใหม่ ซื่อหนี้ค้ำและแลกเปลี่ยนหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว

5.4 เงินลงทุนในหุ้นของบริษัทย่อยและบริษัทที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทฯ

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2547 เงินลงทุนในหุ้นของบริษัทย่อย และบริษัทที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทฯ มีมูลค่าสุทธิหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียกรณีบริษัทย่อยของบริษัทฯ และตามวิธีราคาทุนกรณีบริษัทที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทฯ มีจำนวนเท่ากับ 4,245 ล้านบาท โดย คิดเป็นร้อยละ 5 ของสินทรัพย์รวมทั้งหมดของบริษัทฯ โดยสามารถดูรายละเอียดการถือหุ้นของบริษัทฯ ในบริษัทย่อยและบริษัทอื่น ๆ ที่บริษัทฯ ถืออยู่ในข้อ 2.2 “ภาพรวมการประกอบธุรกิจ”

5.5 นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัทฯ มีนโยบายการลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทอื่นที่บริษัทฯ จะลงทุนในอนาคต เพื่อสนับสนุนหรือส่งเสริมธุรกิจของบริษัทฯ หรือเป็นการเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับกลุ่มบริษัทฯ

ในการกำกับควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อย บริษัทฯ ในฐานะผู้ถือหุ้นจะแต่งตั้งตัวแทนจากบริษัทฯ ไปร่วมประชุมในฐานะผู้ถือหุ้น และผู้แทนบริษัทฯ มีหน้าที่ในการออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นตามที่คณะกรรมการบริษัทฯ ได้ให้หลักการหรือแนวทางไว้

นอกจากนี้ บริษัทฯ จะส่งผู้แทนบริษัทฯ เข้าไปเป็นกรรมการของบริษัทย่อย โดยผู้แทนบริษัทฯ อาจประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการ กรรมการอำนวยการ กรรมการ ผู้บริหารระดับสูงของบริษัทฯ หรือบุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการนั้น ๆ และเป็นบุคคลที่ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งในทางธุรกิจกับบริษัทย่อยโดยตรง ซึ่งผู้แทนดังกล่าวจะบริหารจัดการกิจการของบริษัทย่อยดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ระบุในข้อบังคับของบริษัทฯ บริษัทย่อยดังกล่าว และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง